REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 27 mars 2013

om förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter

(Text av betydelse för EES)

(2013/165/EU)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

(1) T-2-toxin och HT-2-toxin är mykotoxiner som produceras av olika fusariumarter. T-2-toxin metaboliseras snabbt till ett stort antal produkter och HT-2-toxin är en av de främsta metaboliterna.

(2) På begäran av kommissionen antog den vetenskapliga panelen för främmande ämnen i livsmedelskedjan (nedan kallad *panelen*) vid Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) ett yttrande om de risker som förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin i livsmedel och foder medför för människors och djurs hälsa ([1]).

(3) Panelen fastställde ett tolerabelt dagligt intag (TDI) på 100 ng/kg kroppsvikt för summan av T-2-toxin och HT-2-toxin. Enligt de uppskattningar som gjorts på grundval av tillgängliga uppgifter om förekomsten av dessa toxiner ligger människors kroniska exponering via kosten för summan av T-2-toxin och HT-2 toxin under TDI för alla åldersgrupper och utgör därför inte en omedelbar hälsorisk.

(4) När det gäller risken för djurhälsan kom panelen fram till att det är osannolikt att den nuvarande uppskattade exponeringen för T-2-toxin och HT-2-toxin hos idisslare, kaniner och fisk utgör någon hälsorisk. Uppskattningar av exponeringen för T-2-toxin och HT-2-toxin hos svin, fjäderfä, hästar och hundar visar att risken för negativa hälsoeffekter är låg. Katter hör till de känsligaste djurarterna. På grund av de begränsade uppgifterna och de allvarliga negativa hälsoeffekterna vid låga doser gick det inte att fastställa några NOAEL- eller LOAEL-värden. Därför gäller denna rekommendation inte för kattfoder, som kommer att omfattas av strängare åtgärder.

(5) Panelen konstaterade vidare att överföringen av T-2-toxin och HT-2 toxin från foder till livsmedel av animaliskt ursprung är begränsad och bidrar därmed endast i obetydlig utsträckning till människors exponering.

(6) Mot bakgrund av det vetenskapliga yttrandet och det faktum att förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin varierar stort år från år, är det lämpligt att samla in fler uppgifter om T-2 och HT-2 i spannmål och spannmålsprodukter och mer information om effekterna av bearbetning av livsmedel (dvs. tillagning) och odlingsfaktorer på förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin. Det är dessutom nödvändigt att samla in mer uppgifter om de olika faktorer som leder till förhållandevis höga halter av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter, för att det ska gå att avgöra vilka åtgärder som bör vidtas för att undvika eller minska förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter. Undersökningar måste göras för att samla in uppgifter om de faktorer som leder till förhållandevis höga halter av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter och om effekterna av bearbetningen av foder och livsmedel. De uppgifter som finns tillgängliga visar att T-2-toxin och HT-2-toxin inte förekommer, eller endast i mycket låga halter, i ris och risprodukter och dessa produkter bör därför uteslutas från denna rekommendations tillämpningsområde.

(7) Resultaten från övervakningen av spannmål och spannmålsprodukter kommer att användas för att bedöma förändringar och tendenser i människors och djurs exponering för T-2-toxin och HT-2-toxin. Det är därför lämpligt att använda analysmetoder som är tillräckligt känsliga.

(8) För att fastställa i vilka fall det är nödvändigt att genomföra en undersökning bör det finnas riktvärden som inte får överskridas utan att en undersökning inleds. Dessa

([1]) "Scientific Opinion on risks for animal and public health related to the presence of T-2 and HT-2 toxin in food and feed", *The EFSA Journal*, vol 9(2011):12, artikel 2481. doi:10.2903/j.efsa.2011.2481. Tillgänglig på www.efsa.europa.eu/efsajournal.

riktvärden har fastställts på grundval av tillgängliga uppgifter om förekomst i Efsas databas. Spårbarhet är av stor betydelse i samband med undersökningarna.

(9) Under 2015 bör det göras en utvärdering av de uppgifter som samlats in inom ramen för denna rekommendation. De övervakningsuppgifter som samlats in till följd av denna rekommendation kommer dessutom att leda till bättre kunskaper om de årliga variationerna och förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin i en lång rad spannmålsprodukter samt om de faktorer som medför högre halter och de åtgärder som skulle kunna vidtas för att förhindra eller begränsa förekomsten av T-2-toxin och HT-2 toxin, bland annat genom odlingsfaktorer och bearbetning.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Medlemsstaterna bör i nära samarbete med foder- och livsmedelsföretagare övervaka förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter. I denna rekommendation ingår inte ris i spannmål och risprodukter ingår inte i spannmålsprodukter.

2. Medlemsstaterna bör se till att proverna samtidigt analyseras för förekomst av T-2-toxin och HT-2-toxin och för andra Fusariumtoxiner såsom deoxynivalenol, zearalenon och fumonisin B1 + B2 så att omfattningen av den samtidiga förekomsten kan bedömas.

   Om analysmetoden medger detta bör också s.k. maskerade mykotoxiner analyseras, i synnerhet mono- och diglykosylerade konjugat av T-2-toxin och HT-2-toxin.

3. Provtagning och analys av spannmål och spannmålsprodukter avsedda som livsmedel bör utföras i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 401/2006 av den 23 februari 2006 om provtagnings- och analysmetoder för offentlig kontroll av halten av mykotoxiner i livsmedel ([1]), i synnerhet följande:

   — Del B i bilaga I för provtagning av spannmål och spannmålsprodukter.

   — Punkt 4.3.1 g i bilaga II ”Prestandakriterier” för analys av T-2-toxin och HT-2-toxin. Kvantifieringsgränsen (LOQ) för T-2-toxin och HT-2-toxin bör helst inte vara högre än 5 µg/kg per toxin, utom för obearbetad spannmål för vilken kvantifieringsgränsen för T-2-toxin och HT-2-toxin helst inte bör vara högre än 10 µg/kg per toxin. Vid analytisk screening bör detektionsgränsen helst inte vara högre än 25 µg/kg för summan av T-2-toxin och HT-2-toxin.

   Den provtagningsmetod som livsmedelsföretagaren använder kan avvika från bestämmelserna i förordning (EG) nr 401/2006 men proven bör vara representativa för det provade partiet.

4. Provtagning och analys av spannmål och spannmålsprodukter som är avsedda för foder och foderblandningar bör utföras i enlighet med bestämmelserna i kommissionens förordning (EG) nr 152/2009 av den 27 januari 2009 om provtagnings- och analysmetoder för offentlig kontroll av foder ([2]). Kvantifieringsgränsen (LOQ) för T-2-toxin och HT-2-toxin bör helst inte vara högre än 10 µg/kg per toxin. Vid analytisk screening bör detektionsgränsen helst inte vara högre än 25 µg/kg för summan av T-2-toxin och HT-2-toxin.

   Den provtagningsmetod som livsmedelsföretagaren använder kan avvika från bestämmelserna i förordning (EG) nr 152/2009 men proven bör vara representativa för det provade partiet.

5. Medlemsstaterna bör i nära samarbete med foder- och livsmedelsföretagare genomföra undersökningar för att kartlägga de faktorer som leder till att riktvärdena överskrids och fastställa vilka åtgärder som bör vidtas för att undvika eller minska sådan förekomst i framtiden. Dessa undersökningar bör under alla omständigheter göras om värdena upprepade gånger under en viss tidsperiod överskrider de riktvärden för T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter som anges i bilagan till denna rekommendation. Provtagning och analys i syfte att samla in mer information om de olika faktorer, inklusive odlingsfaktorer, som leder till förhållandevis höga halter av T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter, bör inriktas på spannmål och spannmålsprodukter som genomgått en första bearbetning.

6. Medlemsstaterna bör i nära samarbete med foder- och livsmedelsföretagare undersöka effekterna av bearbetning av foder och livsmedel på förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin. Dessa undersökningar bör under alla omständigheter göras om värdena upprepade gånger under en viss tidsperiod överskrider riktvärdena för T-2-toxin och HT-2-toxin i spannmål och spannmålsprodukter.

([1]) EUT L 70, 9.3.2006, s. 12.

([2]) EUT L 54, 26.2.2009, s. 1.

7. Medlemsstaterna bör se till att analysresultaten regelbundet överlämnas till Efsa så att de kan sammanställas i en enda databas och så att resultatet av undersökningarna kan överlämnas till Europeiska kommissionen varje år, första gången senast i december 2013. Det kommer att utarbetas en vägledning för att säkra en enhetlig tillämpning av denna rekommendation och garantera att undersökningsresultaten går att jämföra.

Utfärdad i Bryssel den 27 mars 2013.

På kommissionens vägnar

Tonio BORG

Ledamot av kommissionen

BILAGA

Riktvärden för spannmål och spannmålsprodukter (*) (**)

	Riktvärden för summan av T-2 och HT-2 (µg/kg) över vilka undersökningar bör genomföras, i synnerhet om värdena överskrids upprepade gånger (*)
1. **Obearbetad spannmål** (***)	
1.1 Korn (inklusive maltkorn) och majs	200
1.2 Havre (med skal)	1 000
1.3 Vete, råg och övriga spannmål	100
2. **Spannmål avsedda att direkt användas som livsmedel** (****)	
2.1 Havre	200
2.2 Majs	100
2.3 Övriga spannmål	50
3. **Spannmålsprodukter avsedda att användas som livsmedel**	
3.1 Havrekli och havregryn	200
3.2 Spannmålskli utom havrekli, malda produkter av havre utom havrekli och havregryn samt malda produkter av majs	100
3.3 Andra malda spannmålsprodukter	50
3.4 Frukostcerealier, inklusive formade spannmålsflingor	75
3.5 Bröd (inklusive småbröd), kakor, kex, snacks av spannmål, pasta	25
3.6 Spannmålsbaserade livsmedel för spädbarn och småbarn	15
4. **Spannmålsprodukter avsedda för foder och foderblandningar** (*****)	
4.1 Malda produkter av havre (skal)	2 000
4.2 Övriga spannmålsprodukter	500
4.3 Foderblandningar, med undantag av kattfoder	250

(*) De värden som anges i denna bilaga är riktvärden. Om dessa värden överskrids, i synnerhet om det sker upprepade gånger, bör undersökningar genomföras av de faktorer som leder till förekomsten av T-2-toxin och HT-2-toxin eller av effekterna av bearbetning av foder och livsmedel. Riktvärdena har fastställts på grundval av tillgängliga uppgifter om förekomst i Efsas databas, vilka lades fram i Efsas yttrande. De är riktvärden och inte gränsvärden för livsmedels- och fodersäkerhet.

(**) I denna rekommendation ingår inte ris i spannmål och risprodukter ingår inte i spannmålsprodukter.

(***) Obearbetad spannmål är spannmål som inte har genomgått någon annan fysisk eller termisk behandling än torkning, rensning och sortering.

(****) Spannmål avsedda att direkt användas som livsmedel är spannmål som har torkats, rensats, skalats och sorterats och som inte kommer att genomgå ytterligare rensning och sortering innan den vidare bearbetningen i livsmedelskedjan.

(*****) Riktvärdena för spannmål och spannmålsprodukter som är avsedda att användas som foder och foderblandningar gäller foder med en vattenhalt på 12 %.